

Floor Rusman

De lobby wint het van de routekaart

Toen ik jong was, hing mijn vader elke maandag een routekaart voor het avondeten op de ijskast. Hierop stond wat we die week op ons bord konden verwachten. Mijn vader hield zich trouw aan de routekaart en dat was fijn voor mij, want ik hield niet van verrassingen en ik moest er niet aan denken dat er, door een lobby van mijn zusje, op donderdag ineens pannenkoeken op het menu stonden in plaats van lasagne.

Ik was dan ook blij toen het kabinet vorig jaar met een routekaart kwam voor het versoepelen van de lockdown. Voor spelbaarheid! Maar helaas: al na een maand besloot het kabinet, onder meer door goedgegemaakt lobbywerk van sportscholen, van de routekaart af te wijken.

Van het fenomeen routekaart zelf nam het kabinet geen afscheid. Half oktober kwam er een nieuwe, die bijna direct achterhaald was. Ook de routekaart voor vaccinaties veranderde vliegensvlug, na vijftig lobbyen van zorgmedewerkers en huisartsen.

Eind januari werd er wéér een routekaart aangekondigd. De avondklok zou als eerste sneuvelen, samen met de basisschoulsluiting. Krap twee weken en wat lobbywerk van basisscholen later maakte het kabinet bekend de basisscholen te openen, maar de avondklok te verlengen.

De avondkloklidders hebben geen lobby. Dat zijn marginale types

Zodra de kinderen waren gered kwam de jongerenlobby op stoom, waarop het kabinet besloot de middelbare scholen te openen. De 'geef de samenleving perspectief'-lobby kreeg dinsdag ook een cadeautje: de kappers en massagesalons gaan open. Aan de horizon zie je de volgende lobbytroepen al aanstormen. Winkeliers zijn boos over de voorkeursbehandeling voor contactberoepen, Koninklijke Horeca Nederland lobbyt inmiddels via de rechter.

De avondklok is intussen geruisloos getransformeerd van noodmaatregel tot een pijler van het coronabeleid. Deze dinsdag snapte ik waarom: de avondkloklidders hebben geen lobby. Het zijn marginale types. Mensen die 's avonds wandelen in plaats van tv kijken, alleenwonenden die voor sociaal contact de deur uit moeten, extraverten die naast hun gezin ook hun vrienden willen zien. Kortom, de minder burgerlijke burgers. En dan heb je nog de mensen die het om principiële redenen onacceptabel vinden dat de staat ons een derde van de tijd thuis opsluit.

Deze bonte verzameling randfiguren vormt een minderheid: 81 procent van de Nederlanders steunt de avondklok. Ze zijn dus electoraal oninteressant en hebben ook geen lobbyclub. Wat het dichtst in de buurt komt van een lobby zijn comploddenkers, Primerabestormers en wat economen met een onhaalbaar plan.

We moeten eerder versoepelen dan de routekaart toestaat, zei Rutte dinsdag in gesprek met ondernemers, „anders word je ook gek“. Inderdaad, iedereen wordt gek van de lockdown. Maar de ene gek is de andere niet, zeker in verkiezingstijd.

Floor Rusman is redacteur van NRC

2 In het nieuws

nrc
WOENSDAG 24 FEBRUARI 2021

CRIMINOLOGIE

PostNL en TLN bemoeiden zich met rapport misstanden

Branchevereniging TLN en PostNL probeerden onderzoek naar misstanden in de transportsector te beïnvloeden.

Door onze redacteur **Martin Kuiper**

AMSTERDAM. PostNL en branchevereniging TLN hebben wetenschappelijk onderzoek naar misstanden in de transport- en logistieksector getrainneerd en de uitkomsten ervan geprobeerd te beïnvloeden. Dit blijkt uit onderzoek van NRC.

Criminologen onderzochten het afgelopen jaar criminaliteit in de transportsector, zoals drugsmokkel en ladingdiefstal, maar werden daarbij tegengewerkt door PostNL en TLN. De brancheorganisatie, waarbij zo'n vijfduizend ondernemers uit transport en logistiek zijn aangesloten, was opdrachtgever van het onderzoek, betaald door het ministerie van Justitie en Veiligheid. Liesbeth Kaashoek, directeur pakketten en logistiek van PostNL, zit in het TLN-bestuur.

De belangrijkste conclusie van het onderzoeksrapport *Doorbraak Verzocht*, dat eind vorig maand is gepubliceerd, is dat slechte arbeidsomstandigheden en -voorwaarden en

forse concurrentie een voedingsbodemp zijn voor crimineel misbruik in de sector. TLN distantiëerde zich na publicatie van het onderzoek, omdat het „belangrijke vragen“ onbeantwoord zou laten. Het ministerie van Justitie en Veiligheid noemt het juist „gedegen onderzoek.“

Nog voor het onderzoek begon kreeg de beveiligingsmanager van PostNL het onderzoeksplan onderhands verstrekt, volgens een interne memo van TLN die de onderzoekers

TLN zegt nog net niet: verwijder deze passages

Bert van Wee hoogleraar TU Delft

hebben verstrekt aan deze krant. De memo is opgesteld door een beleidsadviseur van TLN en gericht aan de voorzitter van de brancheorganisatie, Elisabeth Post.

Ook heeft de beveiligingsmanager het ministerie van Justitie en Veiligheid benaderd en gevraagd het onderzoek niet door te laten gaan, volgens de TLN-memo, omdat hij vond dat er geen aanleiding was voor onderzoek naar criminaliteit in de pakketbranche.

Als de onderzoekers hun conceptrapport medio december 2020 aan TLN voorleggen ter controle op feitelijke onjuistheden, komt de brancheorganisatie met een lijst tekstuele aanpassingen, vragen over de onderbouwing van het onderzoek en de „relevantie“ van passages. TLN vraagt zich bijvoorbeeld af of de passage over een pakketkoerier van PostNL die door tijdsdruk in een flesje plast relevant is.

Bert van Wee, hoogleraar transportbeleid aan de TU Delft en gespecialiseerd in wetenschappelijke beïnvloeding, bestudeerde op verzoek van NRC het commentaar van TLN en de antwoorden van de onderzoekers. Volgens Van Wee probeert TLN „de scherpe randjes“ van diverse passages af te krijgen. „TLN zegt nog net niet: verwijder deze passages.“ Ook meerdere leden van de onafhankelijke begeleidingscommissie zeggen dat TLN de conclusies van het onderzoek probeerde te beïnvloeden.

TLN schrijft in een reactie: „Wij voelden ons vrij om naast feitelijke onjuistheden ook andere kritiekpunten en suggesties aan te geven. Daarbij hebben we het nadrukkelijk aan de onderzoekers gelaten om daar wel of niet iets mee te doen.“

[+ Brancheonderzoek pagina E4-5

SOCIALE MEDIA

Facebook stelt nieuws Australië weer beschikbaar na aanpassing mediawet

Door een onzer redacteurs

AMSTERDAM. Facebookgebruikers in Australië kunnen binnenkort weer nieuws delen en lezen via het platform. Deze week maakte Facebook Australische nieuwsconsumptie op het platform onmogelijk omdat de regering wettelijk wil vastleggen dat techbedrijven gaan betalen voor links van uitgeverijen. De regering heeft woensdag na „intensieve onderhandelingen“ met Facebook-topman Mark Zuckerberg besloten om de me-

diacode te verduidelijken en op een aantal kleine punten aan te passen. Ook Facebookgebruikers buiten Australië kunnen straks weer nieuws van Australische uitgeverijen lezen en delen op het platform.

Het belangrijkste amendement op de wet maakt duidelijk dat bedrijven geen betaaldplicht voor nieuws wordt opgelegd als zij zelfstandig tot een overeenkomst met uitgeverijen zijn gekomen over een betaling voor nieuwsartikelen. Facebook maakte zich zorgen dat het een door een on-

afhankelijke commissie bepaalde prijs voor nieuwsartikelen zou moeten betalen, zolang er geen deals met uitgevers waren gesloten. Die verplichte arbitrage staat nog steeds in de wet, maar dient als laatste redmiddel als de onderhandelingen stuklopen.

Bovendien krijgt het bedrijf twee extra maanden om deals te sluiten met de grootste uitgevers van het land, bovenop een al in de wet opgenomen onderhandelingsstermijn van drie maanden. (NRC)

nrc
WOENSDAG 24 FEBRUARI 2021

MILIEUVERVUILING

Israël doet geheimzinnig over olieramp

Israëliëse stranden liggen vol teerachtige olie. De regering wil voorkomen dat media over de herkomst van de smurrie schrijven.

Door onze correspondent **Jannie Schipper**
TEL AVIV

Met zwarte smurrie bepleisterde babyzeeschildpadjes. Dode vissen, waaronder een enorme vinvis met zwarte longen. Aangespoelde vogels en zwarte smurrie op de zandstranden en de rotsen. Het zijn de tragische beelden van de grootste olieramp ooit in Israël. Het onderzoek naar de oorzaak is in nevelen gehuld.

De omvang van de ramp was niet meteen duidelijk, maar wordt langzamerhand zichtbaarder. Vanaf vorige week woensdag spoelde naar Schatting duizend ton teer aan op de Israëlische stranden. Op satellietbeelden van 11 februari is een zwarte vlek op zee te zien, zo'n vijftig kilometer uit de kust. Door de afstand en de hevige storm van afgelopen week duurde het even voordat de vloeistof, olie of diesel, verspreid raakte en transformeerde tot de kleverige zwarte troep die nauwelijks van rotsen, stranden en zeedieren af te schrapen is. De Israëlische kust is van zuid tot noord getroffen, en ook in het zuiden van Libanon zijn olieresten gevonden.

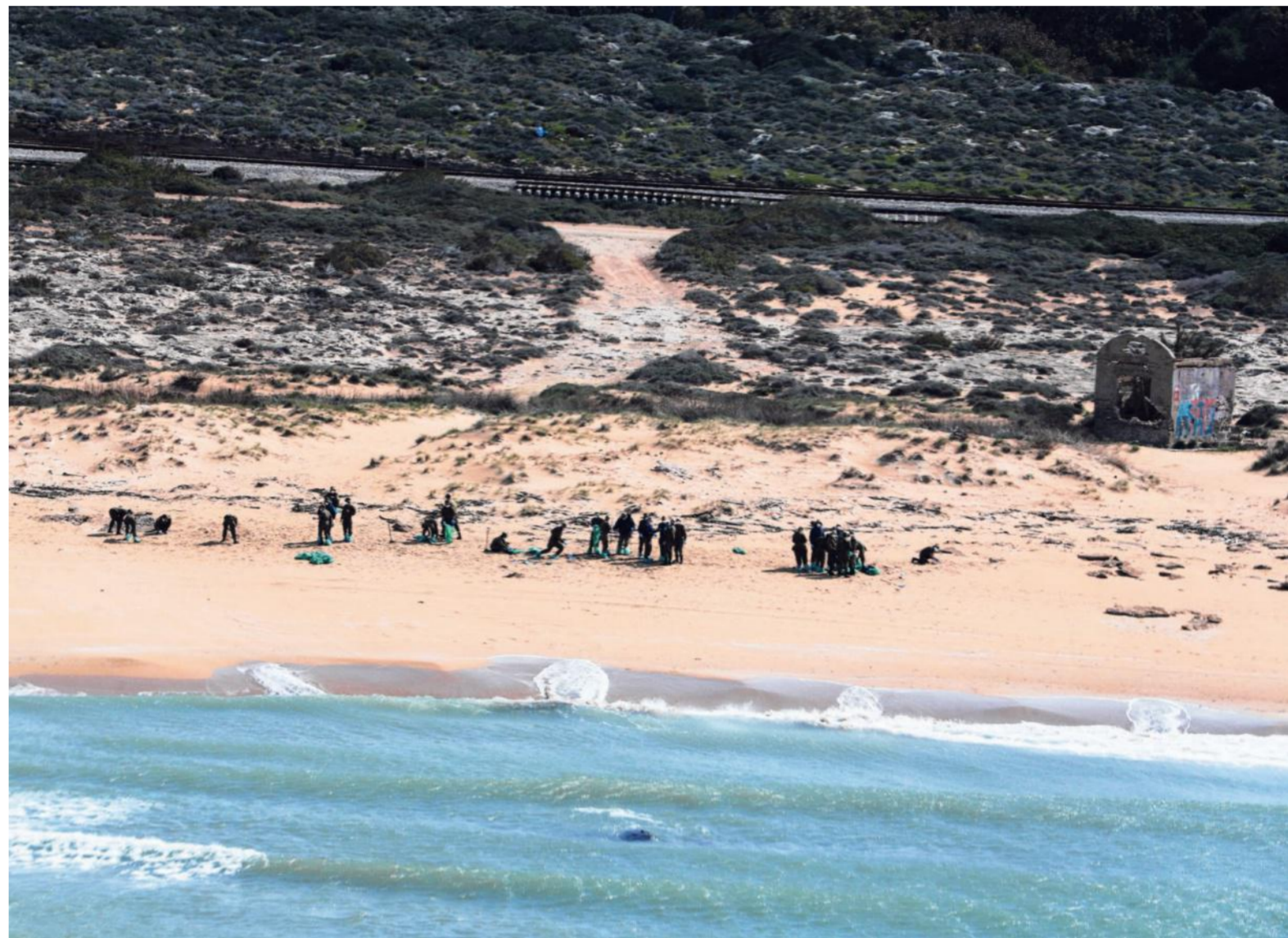
Duizenden vrijwilligers reageerden de afgelopen dagen op oproepen om

Ook in het zuiden van Libanon zijn olieresten op het strand gevonden

te helpen de stranden schoon te maken. Her en der assisteren militairen. Volgens de Israëlische Natuur en Parkenautoriteit zijn de noordelijke zandstranden grotendeels ontdaan van teer, maar kost het meer tijd en moeite om de rotsen schoon te krijgen. Bovendien ligt het zand op sommige plaatsen nog vol kleinere teerknikkers.

Zonnebadend publiek

Gila Gamliel, de Israëlische minister voor Milieubescherming, zei te hopen

Israëliëse militairen maken het strand schoon bij Atlit, ten zuiden van Haifa.

FOTONENEN ZVUUN/REUTERS

dat de stranden voor het begin van het strandseizoen eind maart weer schoon genoeg zijn om open te kunnen worden nabedend publiek. Volgens experts kan het jaren duren voordat de vervuiling helemaal weg is. Mogelijk zijn sommige ecosystemen onherstelbaar beschadigd.

Het was volgens milieueactivisten een voorspelbare ramp. Het Israëlische ministerie van Milieubescherming is al jaren een ondergeschoven kindje. Dinsdagavond keurde het kabinet na veel discussie een budget

van 11,3 miljoen euro goed voor het opruimen van de vervuiling. In 2008 was al een nationaal actieplan opgesteld voor het geval van ernstige olievervuiling, maar het benodigde budget kwam er nooit. Daarnaast waar schuwen milieueorganisaties voor nog grotere rampen als Israël op stapel staande olieprojecten doorzet. Volgens een overeenkomst met de Verenigde Arabische Emiraten moet Israël een overslagpunt worden voor olie uit de Golfstaten die bestemd is voor Europa. De olie zou dan worden ont-

scheept in de zuidelijke havenstad Eilat, waar zich tevens Israël's kwetsbare koraalriffen bevinden.

Israël is een onderzoek gestart naar de mogelijke bron van de vervuiling. In de dagen voorafgaand aan de ramp waren zo'n tien schepen in de buurt van de plek waar de vervuiling begon. Tot ieders verrassing vaardigden de Israëlische autoriteiten maandag een publicatieverbod uit voor alle details uit het onderzoek, volgens het ministerie van Milieubescherming omdat publicatie „in deze gevoelige fase een

complex onderzoek met internationale aspecten [zou] schaden“.

Nadat Israëlische media het verbod bij de rechter aanvochten, werd het dinsdag enigszins versoepeld. Prompt kwam daarop de eerste naam van een verdacht schip naar buiten. Een Griekse olietanker zou volgens de Israëlische tv-zender Kan centraal staan in het onderzoek. Hetzelfde schip, de Minerva Helen, zou eerder een olieramp in Denemarken hebben veroorzaakt. De rederij ontkent het betrokkenheid bij beide incidenten.

TERUG NAAR SCHOOL

KAMAGURKA

CORONABELEID

Hoekstra: Herstel-NL is niet gevraagd om campagne te staken

DEN HAAG. De demissionaire ministers Wopke Hoekstra (Financiën, CDA) en Bas van 't Wout (Economische Zaken, VVD) ontkennen dat er druk is uitgeoefend op Herstel-NL om diens campagne voor een alternatief coronabeleid stop te zetten. Dat meldt persbureau ANP. Het tweetal reageert op een eerdere bewering van de voorzitter van Herstel-NL Robin Fransman, die stelde dat de club vanuit Den Haag onder „grote druk“ was gezet om hun campagne „te staken tot na de verkiezingen“. Herstel NL begon vorige week een groot-schalige campagne met billboards met de tekst 'Er is een plan waarmee Nederland open kan'. Fransman heeft niet gespecificeerd waar de politieke druk precies vandaan zou zijn gekomen. Hoekstra zegt vorige week met de club te hebben gesproken, maar ontkent dat hij hen daarbij vroeg om te stoppen. (NRC)

FRANSE ACTEUR

Gérard Depardieu aangeklaagd voor verkrachting actrice

AMSTERDAM. De Franse acteur Gérard Depardieu is eind vorig jaar aangeklaagd voor de verkrachting van een actrice. Dat meldt persbureau AFP dinsdag. De 72-jarige Depardieu zou de vrouw, van wie de naam niet genoemd wordt, in de zomer van 2018 hebben aangerand en tweemaal hebben verkracht in zijn huis in Parijs. De acteur ontkent de aantijgingen bij monde van zijn advocaat. De actrice, die in haar twintig-jaren zou zijn, had eind augustus 2018 aangifte gedaan bij de lokale politie. Omdat het OM te weinig bewijs kon achterhalen werd het onderzoek in 2019 stilgelegd. Vorig jaar diende de actrice opnieuw een klacht in, ditmaal bij de autoriteiten. Daarop hervatte justitie het onderzoek. Depardieu is onder meer bekend van de films *Cyrano de Bergerac*, *The Man in the Iron Mask* en *Mammoth*. (NRC)

HANDLANGER

Vrouw van drugsbaron El Chapo in VS gearresteerd

Door onze redacteur **Bastiaan Nagtegaal**

AMSTERDAM. Emma Coronel Aispuro, de vrouw van de Mexicaanse drugsbaron El Chapo die een levenslange gevangenisstraf uitzit, is maandag opgepakt op een vliegveld bij Washington. Ze zou een rol hebben gehad in het drugsimperium van haar man en in 2015 hebben meegewerkt aan zijn ontsnapping uit een Mexicaanse gevangenis.

Emma Coronel werd in 1989 geboren in San Francisco, maar groeide op in Mexico. Haar vader, Inés Coronel Barreras, is een invloedrijke drugshandelaar die al bijna tien jaar in de cel zit en

net als El Chapo verbonden is aan het machtige drugskartel Sinaloa.

Coronel leerde El Chapo kennen op haar zeventiende - hij was toen bijna vijftig, had een lange criminele carrière achter de rug, was drie keer getrouwd geweest en op de vlucht voor de politie. „Ik denk dat hij me greep met zijn manier van praten, hoe hij met me omging, hoe we met elkaar omgingen“, zei ze in 2016 tegen de LA Times. In 2011 kregen ze een tweeling, twee meisjes.

Coronel was een loyale echtgenote. Ze woonde vanaf 2018 vrijwel elke zitting bij in de rechtszaak tegen haar man. Op de dag dat El Chapo's maitresse een

Emma Coronel Aispuro, in 2019.

verklaring aflegde, verscheen het echt-paar in dezelfde bordeauxrode smokingsjases in de rechtszaal.

Al tijdens het proces bleek dat Coronel een rol speelde in het kartel. Berichten in hun telefoons lieten zien dat zij fungeerde als tussenpersoon tussen haar echtgenoot en haar vader, die Sinaloa vertegenwoordigde in de VS. Dankzij de verklaringen van een getuige kon de Amerikaanse justitie uiteindelijk ook haar vervolgen.

Justitie beschuldigt Coronel formeel van deelname aan een criminele organisatie die cocaïne, methamfetamine, heroïne en cannabis heeft verhandeld

in de VS. Ook zou ze hebben geholpen bij de ontsnapping van El Chapo in 2015, waarbij een tunnel werd gegraven van een bouwterrein buiten het gevangenissterrein naar de badkamer in diens cel, anderhalve kilometer verderop.

Mike Vigil, een voormalige hoge baas van de Amerikaanse drugsopsporingsdienst DEA, denkt dat Coronel over kostbare informatie beschikt. Ze is al van jongs af aan bij de drugshandel betrokken en kent het Sinaloa-kartel van binnenuit, zei hij tegen persbureau AP. Misschien wil ze praten. „Ze heeft daar een enorm belangrijke reden voor, en dat is haar tweeling.“